

TIPTA UZMANLIK TEZLERİNDE ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ KULLANIMINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

Amaç

Madde 1

Bu usul ve esasların amacı; tıpta uzmanlık eğitimi kapsamında hazırlanan tezlerde üretken yapay zekâ (ÜYZ) araçlarının kullanımına ilişkin etik ilkeleri, sınırları, beyan yükümlülüklerini ve sorumlulukları belirlemek; bilimsel dürüstlüğü, araştırmacının özgün katkısını ve araştırma bütünlüğünü korumaktır.

Kapsam

Madde 2

Bu düzenleme, tıp fakültesi bünyesinde yürütülen tüm tıpta uzmanlık tezlerini kapsar. Uzmanlık öğrencileri, tez danışmanları ve tez jürileri bu usul ve esaslara tabidir.

Dayanak

Madde 3

Bu usul ve esaslar;

- Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği,
- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu,
- Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi,
- YÖK – Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Faaliyetlerinde Üretken Yapay Zekâ Kullanımına Dair Etik Rehber (2024) çerçevesinde hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4

Bu usul ve esaslarda geçen;

- Üretken Yapay Zekâ (ÜYZ): Metin, görsel, ses, veri, kod ve benzeri içerikler üretebilen yapay zekâ sistemlerini,
- ÜYZ Aracı: Üretken yapay zekâ tabanlı yazılım ve platformları,
- Uzmanlık Öğrencisi: Tıpta uzmanlık tezini hazırlayan araştırmacıyı,
- Danışman: Uzmanlık tezinin bilimsel, etik ve akademik gözetiminden sorumlu öğretim üyesini ifade eder.

Özgün Katkı ve Akademik Sorumluluk

Madde 5

- Uzmanlık tezinin bilimsel içeriği, veri üretimi, analiz, yorum ve sonuçlarından uzmanlık öğrencisi ve danışmanı müştereken sorumludur.
- ÜYZ araçları yardımcı araçtır; araştırmacının yerine geçemez.
- ÜYZ kullanımı, araştırmacının özgün katkısını ortadan kaldıracak veya belirsizleştirecek nitelikte olamaz.

Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik

Madde 6

- ÜYZ' nin hangi araçla, hangi aşamada, hangi amaçla ve ne kapsamda kullanıldığı açıkça beyan edilir.
- ÜYZ çıktılarının doğruluğu, tarafsızlığı ve bilimsel uygunluğunun denetimi araştırmacının sorumluluğundadır.
- Tıp Fakültesi, uzmanlık öğrencileri ve danışmanlara yönelik üretken yapay zekâ kullanımı konusunda bilgilendirici eğitimler düzenleyebilir.

Kullanımına İzin Verilen Alanlar

Madde 7

Danışmanın bilgisi ve onayı dâhilinde olmak üzere ve beyan şartı ile ÜYZ aşağıdaki yardımcı amaçlarla kullanılabilir:

- a) Yazım dili, imla ve dil bilgisi denetimi
- b) Akademik üslup ve anlatımın iyileştirilmesi
- c) Literatür taramasına yardımcı özetleme (Kaynak yerine geçmemek kaydıyla kullanılır. ÜYZ tarafından önerilen tüm kaynaklar araştırmacı tarafından özgün veri tabanları üzerinden doğrulanmadan kullanılamaz)
- e) Çeviri (asıl metin korunarak)
- f) İstatistiksel analizlerde teknik destek
- g) Kod yazımı ve veri işleme süreçlerinde teknik yardım

Kullanımı Yasak veya Sınırlı Olan Alanlar

Madde 8

Aşağıdaki kullanımlar etik ihlal olarak kabul edilir:

- a) Tezin tamamının veya herhangi bir bölümünün ÜYZ tarafından üretilmesi
- b) Araştırma sorusu, hipotez, tartışma, yorum ve sonuçların ÜYZ' ye yazdırılması
- c) Uydurma veri, analiz, sonuç veya kaynak oluşturulması
- d) ÜYZ çıktılarının eleştirel değerlendirme yapılmaksızın kullanılması
- e) ÜYZ' nin yazar veya ortak yazar gibi gösterilmesi
- f) Hasta verileri, kişisel veriler, görüntüler, ses kayıtları, ölçek ham verileri ve klinik notlar; anonimleştirme yapılmaksızın hiçbir üretken yapay zekâ sistemine girilemez. Bu tür verilerin ÜYZ sistemlerine aktarılması KVKK ve etik ihlal kapsamında değerlendirilir.
- g) Üretken yapay zekâ kullanımı, intihal denetiminden muafiyet sağlamaz.

Üretken Yapay Zekâ Kullanım Beyanı

Madde 9

a) Uzmanlık tezlerinde “Üretken Yapay Zekâ Kullanım Beyan Formu” doldurularak ilgili birime teslim edilir.

b) Beyanda kullanılan araçlar, sürüm bilgileri, kullanım amacı ve tezdeki kapsam açıkça belirtilir.

Denetim ve Yaptırımlar

Madde 10

a) Tezler, gerekli görüldüğünde etik, içerik ve benzerlik denetimine tabi tutulabilir.

b) Etik ihlal tespit edilmesi hâlinde ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük

Madde 11 – Bu usul ve esaslar, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi Fakülte Kurulunun onayı ile yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 12 – Bu usul ve esasların hükümleri Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı tarafından yürütülür.

TIPTA UZMANLIK TEZİ ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ KULLANIM BEYAN FORMU

1. Uzmanlık Öğrencisi Bilgileri

- Adı Soyadı:
- Anabilim Dalı:
- Uzmanlık Tez Başlığı:
- Tez Danışmanı:

2. Üretken Yapay Zekâ Kullanım Durumu

Bu uzmanlık tezinde üretken yapay zekâ araçları:

Kullanılmamıştır Kullanılmıştır (Aşağıdaki bölümler eksiksiz doldurulacaktır)

3. Kullanılan Üretken Yapay Zekâ Araçları

Araç Adı	Platform / Sürüm	Kullanım Amacı	Kullanıldığı Tez Aşamaları

4. Üretken Yapay Zekâ Kullanım Alanları (Aşağıdakilerden uygun olanlar işaretlenir)

- Dil bilgisi ve yazım denetimi Akademik üslup ve anlatımın iyileştirilmesi
- Literatür taramasına yardımcı özetleme (*kaynak yerine geçmemek kaydıyla*)
- Çeviri (*asıl metin korunarak*) İstatistiksel analizlerde teknik destek
- Kod yazımı / veri işleme süreçlerinde teknik yardım
- Diğer:

5. Kullanımın Kapsamı

Üretken yapay zekâ araçları tezde aşağıdaki bölümlerde kullanılmıştır:

- Giriş Gereç ve Yöntem (*yalnızca teknik destek*) Bulgular (*yalnızca teknik destek*)
- Tartışma (*yalnızca dil ve üslup düzenleme*) Genel düzenleme

Not: Araştırma sorusu, hipotez geliştirme, bilimsel yorumlama ve sonuç oluşturma süreçlerinde üretken yapay zekâ kullanılmamıştır.

6. Etik, Şeffaflık ve Akademik Dürüstlük Beyanı

Aşağıdaki hususları **kabul, beyan ve taahhüt ederim:**

- Üretken yapay zekâ araçlarının bu tezde yalnızca yardımcı araç olarak kullanıldığını,
- Tezin bilimsel içeriği, veri üretimi, analiz, yorum ve sonuçlarının tamamen şahsıma ait olduğunu,
- Üretken yapay zekâ tarafından oluşturulmuş uydurma veri, analiz, sonuç veya kaynak kullanılmadığını,
- Üretken yapay zekâ kullanımının şeffaf biçimde beyan edildiğini,
- Üretken yapay zekâ çıktılarının bilimsel doğruluk, tarafsızlık ve etik uygunluk açısından tarafımda denetlendiğini,
- Beyan dışı veya rehber aykırı kullanımın etik ihlal sayılacağını bildiğimi taahhüt ederim.

Uzmanlık Öğrencisi Onayı Adı Soyadı: İmza / Tarih:	Tez Danışmanı Onayı Bu uzmanlık tezinde beyan edilen üretken yapay zekâ kullanımının; uygun olduğunu onaylarım. Adı Soyadı: İmza / Tarih:
---	--